

.....
**ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุ
และผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**

**Effects of Learning Management Using Historical Method on Historical Causes
and Consequences Analysis of Eleventh Grade Students**

Received: June 2, 2023

Revised: July 9, 2023

Accepted: July 22, 2023

ธำปณีย์ รักภูบาล*

Thapanee Ruckpuban

ศศิพัชร จำปา**

Sasiphat Champa

ชัยรัตน์ โตศิลา**

Chairat Tosila

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ 2) ศึกษาความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ ได้มาโดยวิธีการจับฉลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องและ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมากและ 3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอนสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Master of Education Student Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University, Thailand

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Advisor Lecturer Dr., Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: thapanee.r@bodind4.ac.th

.....
คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ประวัติศาสตร์/ ความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุ
และผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์

Abstract

The purposes of this research were to: 1) compare learning achievements on important events affecting world change. 2) to measure the abilities to analyze the causes and consequences of history of eleventh grade students after learning using the historical method. and 3) to study the opinions of eleventh grade students toward learning management by using the historical method. The sample group in this research was eleventh grade students of Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School obtained by drawing lots using the classroom as a random unit. The research tools consisted of 1) a learning management plan using historical methods, 2) a learning achievement test, 3) The abilities for historical causes and consequences analysis test. and 4) a questionnaire on students' opinions towards learning management using historical methods. The statistics used in the research were mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.). and non-independent t-tests. The research findings were as follows: 1) The achievements of the eleventh grade students who were taught by using the historical method after learning were higher than before at the statistical significance level of .05. 2) The abilities for historical causes and consequences analysis of eleventh grade students after learning management by using historical methods. The quality level is excellence. 3) The opinions of eleventh grade students towards learning management by using historical methods were found that, in general, the average was at the highest level.

Keywords : Historical Method/ The Abilities for Historical Causes and Consequences Analysis

บทนำ

ประวัติศาสตร์สามารถอธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงความต่อเนื่องจากสมัยหนึ่งสู่อีกสมัยหนึ่งโดยนักประวัติศาสตร์สามารถเชื่อมโยงอดีตเข้าสู่ปัจจุบันและอนาคตเพื่อให้เข้าใจวิวัฒนาการของมนุษย์และสังคม รวมทั้งความสำเร็จและข้อผิดพลาดของมนุษย์เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาและแก้ปัญหาของสังคมในแต่ละยุคด้วยวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ทั้งการสืบเสาะ การค้นคว้า การวิเคราะห์และการตีความจากหลักฐานทั้งหมดที่มีจนสามารถเชื่อมโยงกันปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากอดีตสู่ปัจจุบันซึ่งการศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีวิจารณญาณอันสุขุมรอบคอบ รู้จักเข้าใจตัดสินเหตุการณ์และปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผลเป็นธรรม เกิดการพัฒนาและฝึกฝนทักษะในการคิดอย่างมีเหตุผลโดยสามารถอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงโดยปราศจากอคติจึงมีคุณค่าในการพัฒนาสติปัญญาของนักเรียนได้อีกทางหนึ่ง ทำให้การ

.....

จัดการศึกษาประวัติศาสตร์มีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 เสนอจุดเน้นหนึ่งว่าต้องให้ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ รวมไปถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย นอกจากนี้ยังกำหนดให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องมีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ประวัติศาสตร์จึงมีความสำคัญและเป็นรากฐานในศาสตร์สาขาอื่น ๆ เพราะประวัติศาสตร์จะให้ข้อมูลที่อาจเป็นข้อผิดพลาดในอดีต ซึ่งเราจะต้องนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาจนสามารถนำไปใช้กับการทำงานและการดำเนินชีวิตได้ สำหรับความสำคัญของวิชาประวัติศาสตร์นั้นมีมากมายเพราะประวัติศาสตร์เป็นเหตุการณ์ในอดีตที่มนุษย์สามารถนำมาเป็นบทเรียนให้แก่ปัจจุบันโดยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจเหตุการณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและคาดการณ์อนาคต

สภาพการณ์ของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาประสบปัญหาหลายประการเนื่องจากนักเรียนไม่เห็นความสำคัญซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและขาดความสามารถด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ วรารัตน์ ราชาอาจ (Rajaart, 2013: 2) เนื้อหาของวิชาประวัติศาสตร์ที่เป็นนามธรรม นักเรียนไม่สามารถสัมผัสกับประวัติศาสตร์เหล่านี้ได้โดยตรง การเรียนการสอนจึงอาศัยการอ่าน การท่องจำลำดับเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ โดยผู้เรียนไม่ได้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ทำให้นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนากระบวนการคิด ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่จะเน้นครูเป็นศูนย์กลาง เน้นการสอนแบบบรรยายเพื่อถ่ายทอดความรู้ มากกว่าการส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากครูผู้สอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ยังมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่คลาดเคลื่อนในการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนักเพราะนักเรียนไม่สนใจในการเรียนและไม่เห็นความสำคัญของวิชานี้เท่าใดนักด้วยไม่เห็นคุณค่าและเห็นว่าเป็นการเรียนเพื่อจดจำ ทูตยาภรณ์ ภูมิตอนมิ่ง (Phumdonming, 2008: 75) ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้สะท้อนผลผ่านการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 ในรายวิชาสังคมศึกษา พบว่าสาระที่ 4 ประวัติศาสตร์เป็นสาระที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดจากทั้งหมด 5 สาระโดยมีค่าเฉลี่ยเพียง 34.21 เมื่อเทียบกับสาระอื่น ๆ โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (National Institute of Educational Testing Service, 2021) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้ได้รับความรู้และการพัฒนาตามที่คาดหวังจากการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในสาระสังคมศึกษา ดังนั้นจึงควรจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ให้บรรลุเป้าหมายของวิชาและสอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาของชาติตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 ในหมวด 4 ดังได้กล่าวแล้วข้างต้นนั้นและเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองดี

สำหรับสาระประวัติศาสตร์ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และที่ได้ปรับปรุงใน พ.ศ. 2560 กำหนดให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์โลกเช่นเดียวกับ

.....

นักเรียนของประเทศอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่อารยธรรมโลกในยุคโบราณที่มีความสัมพันธ์ระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกโลกยุคกลาง เหตุการณ์สำคัญของโลกในยุคปฏิวัติวิทยาการต่าง ๆ ยุคจักรวรรดินิยมโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 20-21 ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องมีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ (ว่าเป็นอย่างไร) ปัจจัยที่ทำให้เกิดพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงนั้นมีอะไรบ้าง (ทำไมจึงเกิดขึ้น) และผลของเหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร การวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นได้

วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการศึกษาประวัติศาสตร์เพื่อให้ได้ความรู้และคำตอบที่เชื่อว่าสามารถสะท้อนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอดีตได้ถูกต้องมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้หรือกระบวนการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ขั้นตอนประเด็นเรื่องที่จะศึกษาหรือข้อสมมติฐาน ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาของบทเรียน ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดเพื่อนำไปสู่การกำหนดปัญหาที่ชัดเจน จากนั้นจึงดำเนินการศึกษาขอบเขตและคาดคะเนคำตอบของปัญหาในรูปของการตั้งสมมติฐานซึ่งจะนำไปสู่การแสวงหาคำตอบด้วยเหตุผล 2) ขั้นรวบรวมหลักฐาน ผู้สอนควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนถึงวิธีการค้นคว้าและแหล่งข้อมูล que ผู้เรียนจะสามารถรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาทั้งขั้นต้นและขั้นรอง 3) ขั้นวิเคราะห์และประเมินคุณค่าข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนวิเคราะห์หลักฐานที่ได้รวบรวมมาว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใดโดยการวิเคราะห์หลักฐานภายนอกและการวิเคราะห์หลักฐานภายใน 4) ขั้นตีความและการสังเคราะห์ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำหลักฐานที่ผ่านการวิเคราะห์มาตีความและสังเคราะห์ข้อเท็จจริงในอดีตเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริงต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อที่จะอธิบายประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ 5) ขั้นนำเสนอข้อมูล เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้อ่านและจัดระเบียบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ให้นำเสนอใจมีความต่อเนื่อง ตลอดจนมีการอ้างอิงหลักฐานอย่างมีเหตุผลซึ่งจะทำให้เป็นผลงานประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่า สุนทร สนิทพานนท์ (Sinthapanon, 2007: 26)

นอกจากนี้วิธีการทางประวัติศาสตร์ยังทำให้ผู้ที่ศึกษาเกิดประสบการณ์และทักษะในการคิดวิเคราะห์โดยเฉพาะการค้นหาค่าเหตุผลที่อาจอธิบายได้ว่าทำไมเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจึงเกิดขึ้น การบ่งชี้ให้เห็นว่าเหตุการณ์บางเหตุการณ์อาจมีความสำคัญและมีความสัมพันธ์เป็นเหตุเป็นผลต่อกันและกัน อาจเป็นสิ่งที่ผลักดันให้เกิดการวิวัฒนาการจากอดีตมาสู่ปัจจุบันได้ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้ประวัติศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สมบูรณ์มีความหมายและมีอำนาจกระตุ้นความรู้สึกรักคิด สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกับการศึกษาศาสตร์แขนงอื่น รวมทั้งการทำงานและการดำเนินชีวิตให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงซึ่งคุณสมบัตินี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาคุณภาพประชากรในสังคมที่เจริญก้าวหน้า วงเดือน นาราสาจ (Narasat, 2007: 14)

การวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ (Analyze Cause and Consequence) ถูกพัฒนาขึ้นโดย (Seixas and Morton, 2013) กล่าวว่า การวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ที่สำคัญที่ช่วยให้นักประวัติศาสตร์อธิบายว่าทำไมสิ่งต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นเป็นกลยุทธีที่ทำให้สามารถคาดการณ์สิ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต การทำความเข้าใจถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ เงื่อนไข และผู้คน มีความสำคัญต่อการตีความข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์และช่วยทำความเข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ซับซ้อนซึ่งความเข้าใจในบริบททางประวัติศาสตร์ต้องคำนึงถึงข้อมูลหลักฐานซึ่งจะส่งผลต่อความ

.....
เข้าใจและการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผลสืบเนื่องในการสร้างคำอธิบายถึงข้อพิสูจน์สาเหตุและผลสืบเนื่องที่ได้จากแหล่งข้อมูลหลักฐานจากการตีความหลักฐานขั้นต้นและขั้นรองได้ในการอธิบายที่หลากหลายแม้ในเหตุการณ์เพียงเหตุการณ์เดียว หากนักเรียนไม่มีความเข้าใจแนวคิดเรื่องเหตุและผลจะมีวิธีคิดที่ไม่ซับซ้อนและมักขาดวิสัยทัศน์ต่อการเรียนประวัติศาสตร์จะไม่สามารถอธิบายเหตุและผลของเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ในอดีตซึ่งส่งผลกระทบมาถึงปัจจุบันด้วยและไม่สามารถใช้ประโยชน์ต่อการเป็นหลักคิดในการใช้ชีวิตประจำวัน พัฒนาสังคมได้และเป็นแค่เพียงการท่องจำเพราะประเด็นสำคัญทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่เราเผชิญอยู่ในปัจจุบันล้วนมีภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ทั้งสิ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์จากการศึกษาเนื้อหาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สากลโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เนื่องจากเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนที่เน้นการสืบสวนข้อเท็จจริงจากหลักฐานทั้งขั้นต้นและขั้นรอง เพื่อการตีความและอธิบายโดยเฉพาะการได้เรียนรู้ว่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เหล่านั้นมีปัจจัยสาเหตุและได้ส่งผลกระทบหรือผลสืบเนื่องอย่างไรโดยการพิจารณาการกระทำของมนุษย์ที่มีส่วนทำให้เกิดเรื่องราวและการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์อันอาจส่งผลให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

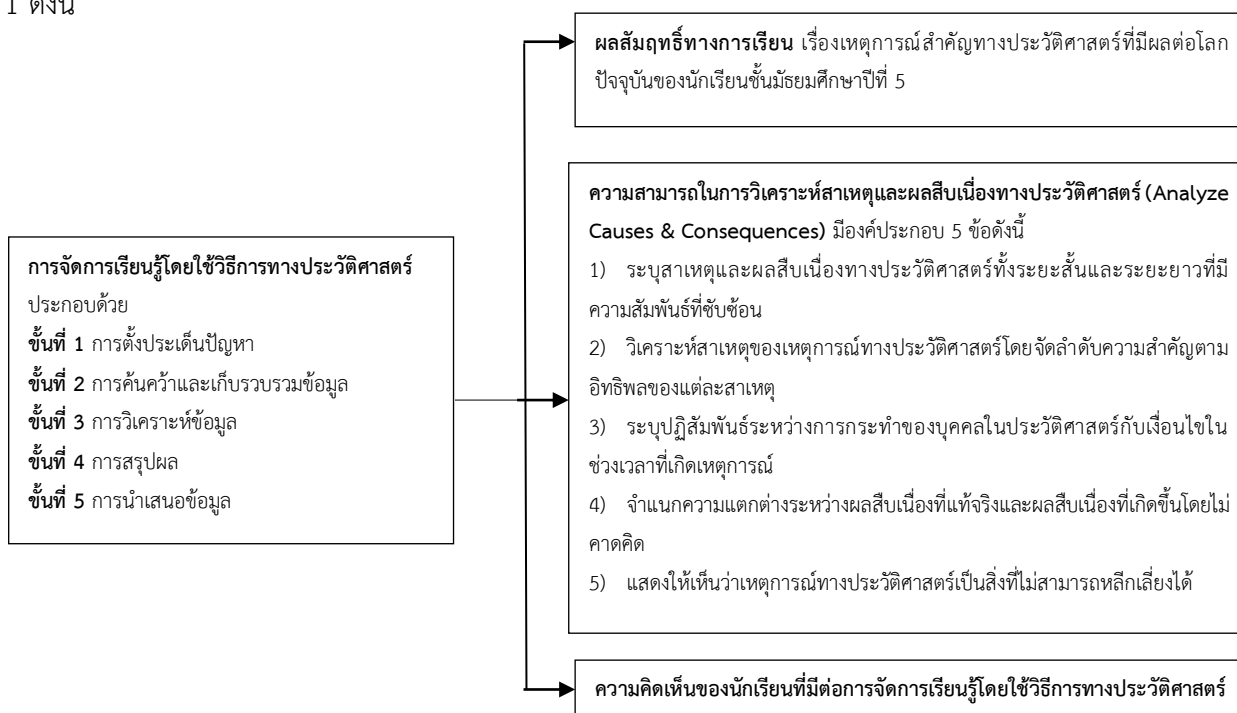
1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์
2. ศึกษาความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์
3. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์และความสามารถในการวิเคราะห์ผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์สรุปได้ว่า ความสามารถในการวิเคราะห์ผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของผู้เรียนมีปัจจัยสำคัญหลายประการที่ช่วยพัฒนาความสามารถดังกล่าว ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ซึ่งปัจจัย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาค้นคว้าเบื้องต้นประกอบที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของผู้เรียนคือกระบวนการสอนประวัติศาสตร์ ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการวิเคราะห์ผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ได้ดีก็คือการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในงานวิจัยครั้งนี้จึงได้ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของผู้เรียน

ผู้วิจัยได้นำหลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนและแนวทางของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นวิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงในประวัติศาสตร์ที่ได้นำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสอบสวนปัญหาทางประวัติศาสตร์เพราะประกอบไปด้วยเหตุที่นำไปสู่ผลที่สามารถตรวจสอบได้ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การตั้งประเด็นปัญหา 2) การค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล 4) การสรุปผล 5) การนำเสนอข้อมูล ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์มากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ระบุสาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่มีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน 2) วิเคราะห์สาเหตุของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์โดยจัดลำดับความสำคัญตามอิทธิพลของแต่ละสาเหตุ 3) ระบุปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกระทำของบุคคลในประวัติศาสตร์กับเงื่อนไขในช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ 4) จำแนกความแตกต่างระหว่างผลสืบเนื่องที่แท้จริงและผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด และ 5) แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งสามารถแสดงได้ตามแผนภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนภาพกรอบแนวคิดการวิจัย

ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 304 คน ซึ่งมีการแบ่งห้องเรียนแบบคละความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 33 คน โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งได้มาโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยนี้มีแบบแผนการวิจัย คือ การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้การศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (The One Group Pretest-Posttest Design) ดังนี้

ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้	การจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์	ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้
T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ แทน การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้

X แทน การจัดการเรียนการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์

T₂ แทน การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน 3) แบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยนำเป้าหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่พิจารณาพร้อมกับความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ มาทำการเขียนแผนหน่วยการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การตั้งประเด็นปัญหา ขั้นที่ 2 การค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นที่ 4 การสรุปผล ขั้นที่ 5 การนำเสนอข้อมูล จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องอิทธิพลของศาสนาในยุคกลาง จำนวน 3 คาบ

.....
เรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ จำนวน 6 คาบเรียน และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องความขัดแย้งและความร่วมมือของมนุษยชาติ จำนวน 3 คาบเรียน จำนวน 3 แผน รวมทั้งสิ้น 12 คาบเรียน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 1.0 ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน เป็นแบบปรนัย เลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ สำหรับการเลือกหลังตรวจสอบหาคุณภาพเมื่อตรวจหาคุณภาพเรียบร้อยแล้ว มีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน คือ คำตอบที่ถูกต้องให้ข้อละ 1 คะแนนและคำตอบที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เลือกตอบตัวเลือกใด ๆ ให้ข้อละ 0 คะแนน นำเสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบันต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.8 ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน ไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างเพื่อปรับปรุงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบ ได้ค่าระหว่าง 0.11 – 0.86 โดยใช้เกณฑ์ความยากง่ายระหว่าง 0.20 – 0.80 และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ ได้ค่าระหว่าง -0.12 – 0.74 โดยใช้เกณฑ์อำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบทดสอบให้คงเหลือจำนวน 40 ข้อ

3.3 แบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ เป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ ตามแนวคิดของ (Seixas and Morton, 2013) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีองค์ประกอบการวัดดังนี้ 1) ระบุสาเหตุและผลสืบเนื่องของเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่สัมพันธ์กันทั้งระยะสั้นและระยะยาว 2) วิเคราะห์สาเหตุของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เฉพาะเจาะจงและจัดอันดับตามความสำคัญ 3) ระบุความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำของบุคคลในประวัติศาสตร์และเงื่อนไขในเวลานั้น 4) จำแนกความแตกต่างระหว่างผลสืบเนื่องที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ 5) ประเมินผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ตามบริบทของเวลาและเงื่อนไขต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ศึกษาและสร้างชนิดข้อคำถามที่ต้องการวัดเพื่อนำมาทำเป็นแบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ เป็นข้อสอบอัตนัยจำนวน 1 ฉบับ ทั้งหมด 3 ข้อ โดยผู้วิจัยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ กำหนดเกณฑ์พิจารณา ดังนี้ ระดับ 3 หมายถึง ระดับความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ ดีมาก ระดับ 2 หมายถึง ระดับความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ พอใช้ ระดับ 1 หมายถึง ระดับความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ ปรับปรุง การวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนในประเด็นองค์ประกอบของแบบประเมินความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.50-3.00 หมายถึง ดีมาก ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง พอใช้ ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ปรับปรุง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อ

.....
ตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.76 ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ จำนวน 15 ข้อ สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยมีเนื้อหาที่ครอบคลุมองค์ประกอบ ด้านเนื้อหาสาระวิชา, ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล เป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 1.0 ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบันและแบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยสอนในเนื้อหาสาระที่กำหนดเป็นเวลา 12 สัปดาห์ จำนวน 12 คาบเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องอิทธิพลของคริสต์ศาสนาในยุคกลาง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องยุคลัทธิฟุทิลพิพทยาการและหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องความขัดแย้งและความร่วมมือของมนุษยชาติ

3. หลังสิ้นสุดการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน แบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้ค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (T - Test Dependent)

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	T	Sig
ก่อนเรียน	33	18.18	2.59	-9.924	0.000
หลังเรียน	33	22.52	2.99		

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

รายละเอียดการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1 ระบุสาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่มีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน	2.87	0.76	ดีมาก
2 วิเคราะห์สาเหตุของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์โดยจัดลำดับความสำคัญตามอิทธิพลของแต่ละสาเหตุ	2.86	0.88	ดีมาก
3 ระบุปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทำงานของบุคคลในประวัติศาสตร์กับเงื่อนไขในช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์	2.84	0.98	ดีมาก
4 จำแนกความแตกต่างระหว่างผลสืบเนื่องที่แท้จริงและผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด	2.81	0.65	ดีมาก
5 แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้	2.82	0.77	ดีมาก

.....
จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่าความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มีคะแนนความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ในระดับดีมาก

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

รายละเอียดการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.82	0.27	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.84	0.35	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.61	0.45	มากที่สุด
รวมทั้งหมด	4.75	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์พบว่าในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นวิธีการแสวงหาความรู้หรือกระบวนการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ ประกอบไปด้วยเหตุที่นำไปสู่ผลที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการศึกษาและการใช้เหตุผลในการตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานและนำไปใช้อย่างถูกต้องทำให้การศึกษาประวัติศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สะท้อนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการค้นคว้าหาหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาและฝึกฝนทักษะในการคิดเชิงสาเหตุอย่างมีเหตุผล วิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ทำให้ผู้วิจัยเกิดประสบการณ์และทักษะในการวิเคราะห์ ไต่สวนและแก้ปัญหาโดยเฉพาะการค้นหาคำตอบของปัญหาจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการศึกษาประวัติศาสตร์แขนงอื่น รวมทั้งการทำงานและการดำเนินชีวิตให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงได้ คุณสมบัตินี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาคุณภาพประชากรในสังคมที่เจริญก้าวหน้าและมีการพัฒนาสูง นอกจากนี้ การที่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา คำสุข (Khamasuk, 2012: 55-62) ได้วิจัยผลการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์

.....
เรื่องประวัติศาสตร์อาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านปราสาท จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์มีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตลอดจนยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร ยมนา (Yommana, 2011: 65-69) ที่ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นภูเก็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการสอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์พบว่าการสอนที่ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น

2. ความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ได้มีการฝึกฝนให้นักเรียนได้เกิดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ระบุสาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่มีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน 2) วิเคราะห์สาเหตุของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์โดยจัดลำดับความสำคัญตามอิทธิพลของแต่ละสาเหตุ 3) ระบุปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทำงานของบุคคลในประวัติศาสตร์กับเงื่อนไขในช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ 4) จำแนกความแตกต่างระหว่างผลสืบเนื่องที่แท้จริงและผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด 5) แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้โดยการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ทำให้นักเรียนเกิดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสามารถในการรับรู้และอธิบายปัจจัยสาเหตุของการเกิดและการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบหรือผลสืบเนื่องต่อเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ตามที่ (Australian Curriculum, 2010) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นแนวคิดที่นักประวัติศาสตร์ใช้เหตุและผลเพื่อระบุห่วงโซ่ของเหตุการณ์และพัฒนาการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เหตุและผลมีจุดมุ่งหมายเพื่อระบุ ตรวจสอบและวิเคราะห์สาเหตุและผลที่ตามมาหรือผลลัพธ์ของเหตุการณ์ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในแต่ละขั้นตอนมีส่วนช่วยเสริมสร้างความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ให้กับนักเรียนได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตั้งประเด็นปัญหา ในขั้นตอนนี้จะส่งเสริมความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ข้อที่ 5 แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้เนื่องจากในขั้นตอนนี้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเผชิญปัญหาที่จะทำให้เกิดคำถามหรือความสงสัยโดยใช้คำถามที่ขัดแย้งกับความเป็นจริงและการนำเสนอสื่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดข้อสงสัยจนเกิดประเด็นคำถาม เช่น ภาพศิลปะที่เกี่ยวกับแนวคิดและการแสดงออกทางศิลปะในยุคกลางและยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการโดยให้นักเรียนเปรียบเทียบถึงแนวคิดและสภาพสังคมอันนำมาสู่การสร้างผลงานที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งให้นักเรียนตั้ง

.....
คำถามที่นำไปสู่การค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลและนำมาสู่การตั้งข้อสมมติฐานขึ้นเพื่อกำหนดเป้าหมายในการ
แสวงหาคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 2 การค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนนี้จะส่งเสริมความสามารถในการวิเคราะห์
สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ข้อที่ 2 วิเคราะห์สาเหตุของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์โดยจัดลำดับ
ความสำคัญตามอิทธิพลของสาเหตุ ครูได้นำขั้นตอนนี้มาใช้จัดกิจกรรมที่นักเรียนมีการแบ่งบทบาทหน้าที่กันในแต่ละ
กลุ่มเพื่อแสวงหาความรู้เพื่อตอบสมมติฐานที่นักเรียนได้ตั้งขึ้นโดยร่วมกันวางแผนในการค้นคว้า ระบุและเลือก
ข้อมูล หลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อตอบคำถามหรือข้อสมมติฐานโดยครูได้จัดเตรียมหลักฐานที่หลากหลายมาให้
นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าและบันทึกข้อมูลลงในใบงานโดยจัดลำดับความสำคัญของหลักฐานที่ได้รวบรวมมา
ตามหัวข้อที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายซึ่งแสดงถึงความร่วมมือในกระบวนการกลุ่มที่นักเรียนต้องช่วยกันสืบค้น
วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปประเด็นสาระสำคัญของข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และแหล่งสืบค้นต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นตอนนี้จะส่งเสริมความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผล
สืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ข้อที่ 1 ระบุสาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่มี
ความสัมพันธ์กัน และ ข้อที่ 4 จำแนกความแตกต่างระหว่างผลสืบเนื่องที่แท้จริงและผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นโดยไม่
คาดคิด ในขั้นตอนนี้นักเรียนจะต้องนำข้อมูลที่ได้ค้นคว้ารวบรวมมาอภิปรายและนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์ความ
น่าเชื่อถือของหลักฐานโดยระบุสาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงจำแนก
ความแตกต่างระหว่างผลสืบเนื่องที่แท้จริงและผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด ครูมีบทบาทในการจัดกิจกรรมให้
นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเกี่ยวกับวิธีการรวบรวมข้อมูลและการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ของ
ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มต้องสรุปผลการศึกษาลงในตารางสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลจาก
หลักฐานทางประวัติศาสตร์และช่วยกันสรุปความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยและผลสืบเนื่องของเหตุการณ์ที่แต่ละกลุ่ม
ได้รับมอบหมาย โดยเลือกนำเสนอข้อมูลโดยใช้ผังกราฟิกในรูปแบบที่เหมาะสมกับองค์ความรู้ที่ได้รับ
เช่น ผังก้างปลา เวนนไดอะแกรม และผังกราฟิก เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปผล ในขั้นตอนนี้จะส่งเสริมความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทาง
ประวัติศาสตร์ข้อที่ 1 ระบุความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำของบุคคลในประวัติศาสตร์กับเงื่อนไขในช่วงเวลาที่เกิด
เหตุการณ์เป็นกิจกรรมที่มีการสรุปข้อเท็จจริงจากหลักฐานหรือข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาเพื่อตอบคำถาม
โดยเฉพาะในประเด็นสาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของเรื่องราวนั้น ๆ โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้
แสดงความคิดเห็นในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างอิสระจะทำให้ค้นพบแนวความคิดของนักเรียนที่หลากหลาย ค้นหา
ประเด็นที่เป็นจุดเด่นแล้วนำมาเป็นประเด็นศึกษาในการสรุปผล เพื่อชี้แนะแนวคำตอบหรือข้อสงสัยในประเด็น
นั้น ๆ โดยนักเรียนจะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องหรือสมเหตุสมผลตามข้อมูล
หลักฐาน จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยและผลสืบเนื่องของเหตุการณ์ที่แต่ละกลุ่ม
ได้รับมอบหมายในรูปแบบของผังมโนทัศน์

ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอข้อมูล ในขั้นตอนนี้จะส่งเสริมความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผล
สืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ข้อที่ 1 ระบุความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำของบุคคลในประวัติศาสตร์กับเงื่อนไขใน
ช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์เป็นกิจกรรมที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเรียบเรียง จัดประเภทเรื่องราวที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์

.....
กัน เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันโดยนำมาสังเคราะห์หรือรวมเข้าด้วยกันโดยแสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ในอดีต เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์และความต่อเนื่องในการอธิบายขยายความเพื่อให้เกิดองค์ความรู้แล้วนำมาอภิปราย ร่วมกันสรุปเป็นผังมโนทัศน์และนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่มโดยแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์และความต่อเนื่อง ในการอธิบายขยายความอย่างสมเหตุสมผล

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการคิดวิเคราะห์ สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ที่เป็นไปตามกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานเพื่อให้เกิดการอธิบาย และสร้างองค์ความรู้ได้อย่างเป็นระบบ ได้ทำการศึกษาความเข้าใจในสาเหตุทางประวัติศาสตร์ของนักเรียน เกี่ยวกับสาเหตุในประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเฉพาะเรื่องสาเหตุเบื้องหลังการแย่งชิงแอฟริกาโดยใช้กรอบ แนวคิดทางประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสามารถอธิบายสาเหตุของเหตุการณ์โดยใช้หลักฐานสนับสนุน ที่อาจเป็นสาเหตุในระยะสั้นและระยะยาว และยังสามารถอธิบายองค์ประกอบสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เหตุการณ์ แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการวิจัยยังพบว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ในกระบวนการตรวจสอบ สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ได้ดีกว่าปกติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย (Ofianto et al, 2022) ที่ได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินทักษะการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ของนักเรียน มัธยมปลาย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีทักษะการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์มีแนวโน้มที่ สามารถพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การเข้าใจเชิงเหตุผลและการตีความแหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ได้ดี

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยพิจารณาองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 3.1) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ 3.2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3.3) ด้านประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วจะเห็นว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน และมีรายละเอียดรายด้าน ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับที่ กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2022) ได้เสนอแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้ เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนเพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและ ช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียนซึ่งผู้วิจัยได้ปฏิบัติตาม แนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ส่งผลให้ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดแนวทางการสอนของนักวิชาการ ด้านการศึกษาไว้อย่างหลากหลายและครูผู้สอนต้องเลือกเครื่องมือทางการศึกษามาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับบริบท ของผู้เรียนโดยผู้สอนในกระบวนการวิจัยนี้ได้เลือกการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ส่งผลต่อความ คิดเห็นต่อการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดจึงยืนยันได้ว่าแนวทางการจัดการเรียน การสอนรูปแบบนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับบริบทการเรียนการสอนที่มีลักษณะคล้ายกันกับบริบทชั้นเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔

3.3 ด้านประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับแนวคิด การจัดการเรียนรู้การจำแนกการเรียนรู้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัยโดยในแต่ละ

.....
ละด้านจะมีการจำแนกระดับความสามารถจากต่ำสุดไปถึงสูงสุด เช่น ด้านพุทธิพิสัยเริ่มจากความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าโดยผลของการวิจัยนี้ด้านประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดจึงเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่างานวิจัยนี้สามารถนำไปต่อยอดและปรับใช้กับบริบทการเรียนการสอนที่มีลักษณะคล้ายกันกับบริบทชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เช่น แนะนำแหล่งสืบค้นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์หรือตีความข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่ได้จากการสืบค้น อันเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้สอนที่จะนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ควรตระหนักเรื่องเวลาในการทำกิจกรรมที่ต้องมีการบริหารจัดการเวลาในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์และประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

1.3 ในขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ผู้สอนควรให้คำแนะนำในการอ่าน การตีความและการเชื่อมโยงข้อมูล โดยผู้สอนยกตัวอย่างวิธีการตอบคำถามแก่ผู้เรียนในเบื้องต้น เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพในการอ่านและการวิเคราะห์เอกสารหลักฐานที่ไม่เท่ากัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ในการส่งเสริมความสามารถ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนประวัติศาสตร์นอกเหนือจากความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุและผลสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์ เช่น ความต่อเนื่องและการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ การลดอคติทางประวัติศาสตร์ การอภิปรายโต้แย้งทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาประยุกต์ใช้ร่วมกับรูปแบบการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอนอื่น ๆ เช่น การสืบสอบทางประวัติศาสตร์ แนวคิดการคิดวิเคราะห์ ของมาซาโน การใช้แผนที่ความคิดแบบต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ ทักษะ กระบวนการและคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ต่อไป

2.3 ควรมีการนำขั้นตอนการวิเคราะห์และตีความหลักฐานของวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้กับสาระอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านเอกสารอย่างมีวิจารณญาณผ่านประเด็นเนื้อหาที่ต้องมีการตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงของประเด็นที่ศึกษาต่อไป

References

- Australian Curriculum. (2010). **Assessment and Reporting Authority (ACARA)**. [Online]. Retrieved October 5, 2020, from <http://australiancurriculum.edu.au/f-10-curriculum/humanities-and-social-sciences/>.
- Khamsuk, S. (2012). **The Effects of Teaching by Using the Historical Method on Learning Achievement and Development of Analytical on the Topic of ASEAN History of Mathayom Suksa 1 Students at Banprasat School in Sisaket**. Master of Education Thesis Program in Curriculum and Instruction Faculty of Education Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Ministry of Education. (2022). **National Education Act, B.E. 2562 (Revised More)**. Bangkok: Siam Sport Syndicate Company Limited. (in Thai)
- National Institute of Educational Testing Service. (2021). **Summary of Basic National Educational Testing Results (O-Net)**. [Online]. Retrieved June 7, 2022, from <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/>
- Phumdonming, T. (2008). **The Understanding and Opinion about Using Historical Method for Learning Activity Process of Social Studies Teachers in Secondary School (Level 3 to 4) Khonkaen**. Master of Education Thesis Program in Curriculum and Instruction Faculty of Education Khon Kaen University. (in Thai)
- Rajaart, W. (2013). **The Effect of Teaching by Using The Historical Method on Learning Achievement and Critical Thinking Skill of History and Development of on the Topic Sukhothai for Period Matayom Suksa 1 student at Muang Sri Tep School in Phetchaboon Province**. Master of Education Thesis Program in Curriculum and Instruction Faculty of Education Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)
- Sexias, P. and Morton, T. (2013). **The Big Six: Historical Thinking Concepts**. Toronto Nelson Education.
- Sinthapanon, S. (2007). **The Best Way to Teach Social Studies Religion and Culture Leading to Learning Management for New Generation Teachers**. Bangkok: Aksorn Charoenthat. (in Thai)
- Yommana, J. (2011). **The Effect of Teaching with Historical Method on Learning Achievement and Critical Thinking Ability on the Topic of Phuket Local History for Mathayom Suksa IV Students at Muang Thalang School in Phuket Province**. Master of Education Thesis Program in Curriculum and Instruction Faculty of Education Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai)